

Päiväys/Datum

07.03.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/359374/05.01.26.02/2022

### **Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa**

#### **Esitys**

##### **Esityksen tekijä**

Kalkkisten seudun kyläyhdistys ry

##### **Esityksen pvm**

28.7.2022

##### **Esitys**

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan 15 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon määrittäminen Kalkkisten kylän sataman alueelle Asikkalan kunnassa. Esitetty rajoitusalue alkaisi Uittimenluoto -nimisestä saaresta kaakossa ja loppuisi Kummelisaaren kohdalla luoteessa.

##### **Perustelut**

Esityksen perusteena on parantaa vesiliikenteen turvallisuutta. Liian suuret ajonopeudet ja vesikulkuneuvojen aiheuttamat aallot ovat ajoittain aiheuttaneet haittaa rantarakenteille ja rantaan kiinnitetyille veneille. Perusteena on myös alueen vesiliikenteen yleisen turvallisuuden parantaminen.

#### **Asian käsittely**

##### **Kuuluttaminen**

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 17.1.–7.2.2025 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 18.1.2025 Seutuneluset- nimisessä sanomalehdessä.

##### **Pyydetty lausunnot**

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Hämeen poliisilaitokselta, Hämeen ELY-keskukselta, Asikkalan kunnalta ja Väylävirastolta.

##### **Saadut lausunnot**

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty, ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan.

**Hämeen ELY-keskus** toteaa lausunnossaan, ettei ELY-keskuksella ole lausuttavaa asiaan.

**Hämeen poliisilaitoksen** lausunnon mukaan poliisi toimii alueella vesiliikenteen valvojana ja valvovilla poliiseilla on vuosien kokemus vesiliikenteen käyttäytymisestä

alueella. Poliisilaitoksen mukaan rajoitettavaksi suunniteltu alue on liian laaja ja sitä tulee harkita. 15 km/h on nopeus, mikä monen veneen kohdalla nostaa suurempaa aaltoa kuin ajettaessa nopeampaa vauhtia ns. liukuvassa ajossa. Vaikutukseltaan tehokkaampaa olisi rajoitusta asetettaessa laskea nopeusrajoitus 9 km/h:iin, tarkemmin kohdennettuna sataman läheisyyteen. Samassa yhteydessä tulee olla aallokon aiheuttamisen kieltö. Kyseisellä vesistöllä on ollut ja on edelleen esillä useampia rajoituksia. Näiden rajoitusten yhteisvaikutus ja yhteensovittaminen tulee olla esillä päätöstä tehtäessä. Yksittäisinä toimenpiteinä niiden vaikutus jää vajaaksi, aiheuttaa epätietoisuutta veneilijöissä ja tekee valvonnasta ongelmallista, etenkin jos merkinnät rajoituksista ovat puutteellisia.

**Asikkalan kunta** kertoo lausunnossaan, että Kalkkisten sataman edustalla on alikulkusilta ja virtauspaikka. Kalkkisten satamassa on myös laivaliikennelaituri, jossa nämä aallot kohdistuvat suoraan laivan kylkeen. Satamassa on vuokravenepaikkoja ja kesäisin vierasveneitä, jotka ovat kylkikiinnityksellä laiturissa, johon kohdistuu kulkuväylän aallot. Kyseinen reitti on ainoa yhdysreitti Päijänteen ja Ruotsalaisen välillä Heinolaan. Kuntaan tulee vuosittain veneilykaudella ilmoituksia suurista aalloista, jotka hakkaavat veneitä laitureihin. Asikkalan kunta ei ole tässä valvova viranomainen, vaan kuntalaisia on ohjeistettu soittamaan poliisille kyseisissä tapauksissa. Asikkalan kunta on valmis asettamaan vesiliikennemerkit yhdessä Väyläviraston kanssa. Asikkalan kunta puoltaa aallokon aiheuttamisen kiellon määräämistä. Veneellä ajettaessa 15 km/h syntyy kyntämisen takia suuremmat aallot alueelle ja aiheuttaa enemmän häiriötä.

**Väyläviraston** lausunnon mukaan rajoitusalueella kulkee Väyläviraston ylläpitämä Kalkkisten kanava - Heinola väylä. Väylävirasto puoltaa lausunnossaan nopeusrajoitusta ja aallokon aiheuttamisen kieltöä Kalkkisten sataman edustalle ja huomioi merkitsemisvastuunsa maastoon päätöksen tultua voimaan. Väylävirasto toteaa, että merkinnästä vastaaville on jätettävä vähintään 6 kuukautta aikaa maastomerkintöjen toteutukselle ennen kiellon ja rajoituksen voimaantuloa.

### **Muistutukset ja muut lausunnot**

Asiaan on saapunut 8 muistutusta.

**Muistuttaja A** kertoo muistutuksessaan, että esitetty satama-alue käsittää ainoastaan muutamia laitureita, jossa säilytetään lukumäärältään vähän veneitä kesäaikaan. Veneet tuskin vaurioituvat, kun moottorivene ohittaa sataman väylällä. Väylä on varsin leveä piensataman kohdalla. Muistuttaja ei ole 30 vuoden kokemuksella huomannut ohiajavieneiden aiheuttaman aallokon vaurioittavan omaa tai muiden veneitä, saati sitten laiturirakenteitakaan. Edellä mainituin perustein muistuttaja A vaatii viranomaisia hylkäämään kyseisen esityksen täysin tarpeettomana ja perusteettomana.

**Muistuttaja B** vastustaa esitystä. Hänen mielestään Kalkkisten kyläyhdistys on yliaktiivinen hakemaan tämän kaltaisia rajoituksia, koska hänen mielestään väylällä ajetaan sen verran etäällä satamasta, ettei siitä ole haittaa pieneen venesatamaan ja veneet ovat ison aallonmurtajan takana. Lisäksi rajoitus aiheuttaisi ylimääräisiä päästöjä, kun veneet kiihdyttävät enemmän rajoitusalueen jälkeen.

**Muistuttaja C** vastustaa myös esitystä. Hänen mielestään lossin kuljettajat olivat jo

90-luvulla silloin määrättyä nopeusrajoitusta vastaan, koska isot veneet hiljaa ajaessaan aiheuttivat vielä suuremmat aallot kuin reilua nopeutta ajavat ja näin tulee hänen mielestään käymään nytkin. Kalkkisten sataman ulkolaituriin mahtuu parhaimmillaan veneen koosta riippuen ankkuroimaan ainoastaan muutama vene ja muut veneet ovat hyvin aalloilta suojattuna. Esitetty alue on muistuttaja C:n mielestä järjettömän suuri, eikä tätä pystyisi kukaan valvomaan tai edes aallon korkeuksia mittaamaan. Lopuksi hän toteaa, ettei pienten alusten aallot ole ikinä häirinneet häntä.

**Muistuttaja D** toteaa muistutuksessaan, ettei Kalkkisten vesiliikenteen turvallisuudessa ole ollut mitään ongelmia. Peruste nopeusrajoituksen lisäämiselle yleisen turvallisuuden parantamiseksi on siis turha. Nopeusrajoitus pikemminkin haittaisi sujuvaa vesiliikennöintiä alueella. Muistuttaja D:n mielestä peruste aaltojen aiheuttamasta haitasta rantarakenteille on myös ongelmallinen. Jos tällä perusteella saadaan lisättyä nopeusrajoitus ja aallokon aiheuttamisen kieltä alueelle, niin tämä avaa hänen mielestään yhdenvertaisuuslain perusteella jokaisen rantatontin omistavalle henkilölle perusteen vaatia samoja kieltoja oman rantatontin läheiselle vesialueelle. Parempi vaihtoehto olisi hänen mielestä suojata rantarakenteita ja kiinnitettyjä veneitä aaltoja vastaan.

**Muistuttaja E** toteaa muistutuksessaan, että esitetty alue on kohtuuttoman laaja ottaen huomioon sataman koon ja sijainnin. Esitetty kieltoalue rajoittaisi merkittävästi alueen virkistyskäyttöä, vapaata liikkumista ja vesiurheiluun liittyviä harrastuksia alueella. Mikäli esityksellä halutaan suojata satamaan pysäköityjä, yksityiskäyttöön tarkoitettuja veneitä aaltojen vaikutukselta, tulisi sataman veneitä ja rantarakenteita suojata rakentamalla esim. aallonmurtajan. Mikäli nopeutta halutaan rajoittaa sataman välittömässä läheisyydessä turvallisuusnäkökohtiin liittyen, olisi kieltoalueen koko ulotuttava korkeintaan Kalkkisten sillan välittömään läheisyyteen. Muistuttaja E:n mielestä vesiliikenne alueella on erittäin vähäistä, lukuun ottamatta muutamaa kesäpäivää (esim. juhannus).

**Muistuttaja F** toteaa muistutuksessaan, että hän haluaa ottaa vahvasti kantaa esitykseen, koska hän on seurannut 5 vuotta vesiliikennettä esitetyllä alueella. Hänen mukaansa veneiden nopeudet ovat aiheuttaneet monia vaaratilanteita kapealla vesiväylällä Uittimenluodon kohdalla. Muistuttaja on tehnyt useaan otteeseen kunnalle ilmoituksen näistä vaaratilanteista. Muistuttaja F:n mielestä rajoitus pitäisi ehdottomasti saada Virtosaareen asti, koska väylä kapenee sitä enemmän mitä lähemmäs saarta päästään. Väylän rannoilla on useampi mökki ja paljon uimareita sekä lapsia. Jos kyseinen rajoitus päättyisi Uittimenluodolle, veneiden kiihdytys alkaisi välittömästi rajoituksen loputtua. Puhumattakaan vahingoista, joita voi aiheutua vapaa-ajan asuntojen laitureissa oleville veneille. Myös Virtosaaren kapea ohituspaikka tulisi turvallisemmaksi, jos rajoitus ylittäisi sinne asti. Saaressa on kesällä paljon saunojia ja siitä on tullut myös suosittu levähdyspaikka/ yöpymislaituri. Näillä perusteilla Muistuttaja F puoltaa esitystä ja ehdottaa rajoitusalueen laajentamista.

**Muistuttaja G:n** mielestä pelkkä aallokon aiheuttamisen kieltä lyhyelle alueelle olisi riittävä rajoitus. Hänen mielestään monet veneet aiheuttavat isompia aaltoja ajaessaan 15 km/h kuin 9 km/h, eikä veneilijät usein itse huomaa omaa aallokkoaan. Kalkkisten esitetty rajoitusalue on myös pitkä ja kulkumatka Kalkkisten ohi hidastuu tarpeettomasti, jos esitetyt rajoitukset määrättäisiin.

**Muistuttaja H** esittää myös, että haettua rajoitusalueetta jatkettaisiin Virtosaaren kohdalle saakka. Perusteluiksi hän mainitsee mm., että Virtosaareissa on Päijänteen Virkistysalueyhdistyksen hallinnoima veneilijöiden yleisessä käytössä oleva retkisatamakohde, jossa on rantautumiseen ponttoonilaituri kiinnityspoijuineen. Virtosaaren viereinen veneväylä on hyvin kapea ja liikenne kohdassa on vilkasta Heinolan ja Päijänteen välillä. Kyseisellä Virtosaaren ja Kalkkisten vesiväylän varrella on myös tiheä kesämökkialue ja aallokon aiheuttamisen kieltä rauhoittaisi myös mökkirantoja laitureineen. Useiden moottoriveneiden kovasta vauhdista ja ajotyylistä johtuen saaren laituriin ja siihen kiinnittyneisiin veneisiin kohdistuu peräaaltojen aiheuttamaa laiturin ja veneiden heiluntaa, joka toisinaan on omakohtaisen kokemuksen mukaan vaarallisen voimakasta.

## Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom määrää esityksestä poiketen vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan 10 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon Kalkkisten sataman edustalle Asikkalan kunnassa liitekartan mukaisesti. Rajoitusalue alkaa Iisakkilan lounaisrannan niemennokasta ja päättyy Peltoniemen pohjoispuoleiseen niemennokkaan.

### Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n 1. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määrääjäksi tai toistaiseksi määrättyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kieltä tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Esityksen mukaan vesikulkuneuvojen liian suuret ajonopeudet ja niiden aiheuttamat aallot ovat ajoittain aiheuttaneet haittaa rantarakenteille ja rantaan kiinnitetyille veneille Kalkkisten sataman vesialueella. 15 km/h nopeusrajoituksella ja aallokon aiheuttamisen kiellolla suojattaisiin alueen sataman rakenteita, veneitä ja edistettäisiin vesiliikenteen turvallisuutta.

Saadusta selvityksestä ei ole ilmennyt, että alue olisi vesiliikenteelle erityisen vaarallinen. Poliisin lausunnosta ei ole käynyt ilmi, että esitetyllä alueella olisi tapahtunut vesiliikenneonnettomuuksia tai ollut vesiliikenteeseen valvontatehtäviä. Osa muistuttajista on sitä mieltä, että esitetty alue on suhteellisen leveä ja helppokulkuinen.

Esitetyllä rajoitusalueella kulkee yleinen Väyläviraston ylläpitämä yleinen väylä Kalkkisten kanava-Heinola. Asikkalan kunnan lausunnon mukaan kyseinen väylä on ainoa yhdysreitti veneille Päijänteen ja Ruotsalaisen vesialueiden välillä.

Traficom toteaa, että vesillä liikkuminen on yleinen oikeus, jota ei voida muusta kuin perustellusta syystä rajoittaa. Esitetyllä alueella kulkee yleinen vesiväylä, jota käytetään laajasti sekä elinkeinon harjoittamiseen että kulkureittinä esim. Heinolan ja Asikkalan välillä. Muita vastaavia yleisiä vesikulkureittejä alueella ei ole. Nopeusrajoituksen alentaminen laajalla alueella hidastaa vesikulkuneuvojen matka-aikaa esimerkiksi Heinolan ja Asikkalan välillä olennaisesti. Tämä on ongelmallista alueen elinkeinonharjoittajille, koska vaihtoehtoisia ajoreittejä vesiteitse esimerkiksi Asikkalaan ajettaessa ei ole. Traficom huomauttaa, että laiturirakenteiden ja

veneiden kiinnityspaikkojen rakentamisessa tulee ottaa huomioon olemassa oleva väylä. Väylän huomioon ottaminen korostuu, jos vesialueella ei ole vaihtoehtoisia kulkureittejä, ja kaikki vesilläliikkujat joutuvat käyttämään samaa kulkureittiä.

Traficom toteaa myös, että esitetty rajoitusalue on pisimmillään noin 2,5 km pitkä, eikä esityksen perusteluissakaan ole esitetty, että alue olisi vesiliikenteen turvallisuuden kannalta erityisen vaarallinen. Saadusta selvityksestäkään ei ole selkeästi ilmennyt, että nimenomaan vesiliikenteen liiallisista nopeuksista johtuvat vaaratilanteet olisivat vesiliikenteen näkökulmasta esitetyn alueen ongelma. Nopeusrajoituksen asettaminen 2,5 km pituiselle alueelle voi muodostua vesilläliikkujien näkökulmasta kohtuuttoman pitkäksi, erityisesti jos määrättävä nopeusrajoitus on alhainen. Tämä saattaisi vaikuttaa myös halukkuuteen noudattaa määrättyjä rajoituksia alueella.

Osa muistuttajista on ollut sitä mieltä, että esitetty rajoitusalue tulisi määrätä alkamaan jo Virtosaaren kohdalta. Esityksen tekijä on kuitenkin esittänyt nimenomaan Kalkkisten satamaa suojeltavaksi vesiliikenteen aiheuttamilta vahingoilta.

Viranomaisilta saaduissa lausunnoissa ei esitetä perusteita rajoitusalueen laajentamiselle, pikemminkin lausujat ovat yleisesti alueen lyhentämisen kannalla. Jos rajoitusalue laajennettaisiin alkamaan jo Virtosaaren kohdalta, tulisi alueesta melkein kilometrin pidempi. Traficom katsoo näin laajan rajoitusalueen muodostuvan kohtuuttoman pitkäksi vesilläliikkujille, erityisesti otettaessa huomioon yleisen kulkuväylän käyttö yhdysreitteinä mm. Heinolan ja Asikkalan välillä.

Täten Traficom yhtyy lausunnon antajien kannanottoihin ja lyhentää määrättävää rajoitusaluetta koskemaan ainoastaan esitettyä Kalkkisten sataman aluetta. Mikäli Virtosaaren alueen ranta-asukkaat haluavat esittää rajoituksia juuri Virtosaaren edustalle, tulee tästä tehdä uusi oma esityksensä Traficomille.

Esitys on tehty aallokon aiheuttamien haitallisten vaikutusten vuoksi. Traficom toteaa poliisilaitoksen tavoin, että 15 km/h nopeusrajoitus voi olla ongelmallinen aiheutetun aallokon näkökulmasta. Tietty venetyypit voivat aiheuttaa enemmän aaltoja ajaessaan liukukynnystään hitaammin ja siten aiheuttaa enemmän aaltoja ajaessaan noin 15 km/h. Tästä johtuen Traficom katsoo nopeusrajoituksen alentamisen 15 km/h:sta 10 km/h:iin vastaavan paremmin esitettyihin haittoihin.

Traficom pyrkii myös yhtenäistämään satamien alueille määrättäviä vesiliikenteen nopeusrajoituksia. Myös tästä syystä 10 km/h nopeusrajoitus sopii alueelle paremmin kuin esitetty 15 km/h. Traficom on viimeisen vuoden aikana määrännyt 10 km/h nopeusrajoituksia myös muille vastaaville sataman läheisyydessä oleville alueille.

Näillä perusteilla Traficom katsoo vesiliikennelain 101.2 §:n vaatimukset täyttyvän ainoastaan Kalkkisten sataman alueen rauhallisen virkistystoiminnan edistämiseksi sekä sataman veneiden ja rantarakenteiden suojaamiseksi ja määrää esityksestä poiketen Iisakkilan lounaisrannan niemennokasta Peltoniemen pohjoispuoleiseen niemennokkaan väliselle vesialueelle kaikkia vesikulkuneuvoja koskevan 10 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon.

Traficom haluaa kuitenkin myös huomauttaa, että vesilläliikkujilla on yleinen velvollisuus jo vesiliikennelain 1 luvun 5 §:n mukaan noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman

pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Täten esimerkiksi häiritsevä tai liikenneturvallisuutta vaarantava vesikulkuneuvolla ajaminen Virtosaaren kapealla vesialueella on jo vesiliikennelain 1 luvun 5 §:n mukaan kielletty. Vesiliikennelain 1 luvun 5 §:n vastaisesta toiminnasta tulee ilmoittaa valvovalle viranomaiselle poliisille.

### **Poikkeamat kiellosta tai rajoituksesta**

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä eikä vaikeasti liikuntavammaisen henkilön vesikulkuneuvon käyttöä. Virka-, ensihoito- ja pelastustehtävien suorittamiseksi, Puolustusvoimien toiminnan varmistamiseksi sekä muusta vastaavasta syystä välttämätön vesikulkuneuvolla liikkuminen on sallittu kiellosta tai rajoituksesta huolimatta.

### **Voimaantulo**

Päätös tulee voimaan 1.9.2025 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

### **Merkitseminen maastoon**

Päätöksen mukainen kielto- ja rajoitusalue on merkittävä maastoon karttaliitteen mukaisesti. Kielto- ja rajoitusalueesta voidaan vähäisissä määrin poiketa, mikäli vesiliikennemerkkien asettaminen maastoon sitä edellyttää. Merkitsemisestä vastaa Asikkalan kunta ja Väylävirasto. Määrätty kielto ja/tai rajoitus tulee olla merkittynä maastoon päätöksen voimaantullessa.

### **Asennetuista vesiliikennemerkkeistä ilmoittaminen**

Vesiliikennelain 54 § 3. momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirastolle on ilmoitettava vesiliikennemerkkin asettamisesta, muuttamisesta tai poistamisesta paikannustietoineen valtakunnallista EUREF-FIN koordinaattijärjestelmää käyttäen. Ilmoitus tehdään Traficom sivuilta (traficom.fi > liikenne > merenkulku > vesiväylät > vesistörakentaminen > tee vesiliikennemerkkin asennus-muutos-tai-poistoilmoitus) löytyvällä ilmoituslomakkeella.

### **Päätöksestä kuuluttaminen**

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficom verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

### **Päätöksen tiedoksi antaminen**

Esittäjä  
Väylävirasto  
Asikkalan kunta

### **Ilmoitus päätöksestä**

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hämeen poliisilaitos  
Muistutusten antajat

### **Lisätietoja antaa**

Asiantuntija  
Elias Skrifvars  
Puh. 029 534 5462  
Sähköposti: elias.skrifvars@traficom.fi

### **Maksu**

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

### **Sovelletut säädökset**

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §  
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-104 §, 133 §  
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) ja asetuksella (496/2022) päivitetty liite.  
Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"  
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021

### **Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 7.3.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit  
Yksikönpäällikkö

Skrifvars Elias  
Asiantuntija

### *Liitteet*

Oikaisuvaatimusohje  
Karttaote